

Warszawa, dnia 25 października 2023 r.

Poz. 1140

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾**

z dnia 12 września 2023 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie szkolenia jeździeckiego na poziomie sportowym”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Prowadzenie szkolenia na poziomie sportowym” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Sportu i Turystyki: *K. Bortniczuk*

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – kultura fizyczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 1946).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki
z dnia 12 września 2023 r. (M.P. poz. 1140)

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „PROWADZENIE SZKOLENIA JEŹDZIECKIEGO NA POZIOMIE SPORTOWYM”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Prowadzenie szkolenia jeździeckiego na poziomie sportowym

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat ważny jest 3 lata. Warunki odnowienia certyfikatu: obowiązek odbycia 3 szkoleń recertyfikujących – 2 specjalistycznych i 1 konferencji metodyczno-szkoleniowej, prowadzonych przez instytucję certyfikującą lub podmioty przez nią wskazane. Wniosek o wydanie certyfikatu na kolejny okres wraz z wymaganymi dokumentami należy złożyć do końca roku, w którym wygasa ważność certyfikatu, nie później niż do końca pierwszego kwartału roku następnego. W przypadku niedotrzymania ww. terminu osoby, które zechcą przedłużyć certyfikat, zobowiązane są przedstawić certyfikaty uczestnictwa w 3 szkoleniach recertyfikacyjnych (2 specjalistycznych i 1 konferencji metodyczno-szkoleniowej, prowadzonych przez instytucję certyfikującą lub podmioty przez nią wskazane), które odbyły się nie później niż w okresie 2 lat od daty złożenia wniosku.

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej oraz odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji

4 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (dalej jako „PRK”), 4 poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze sport

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Osoba posiadająca kwalifikację „Prowadzenie szkolenia jeździeckiego na poziomie sportowym” jest przygotowana do samodzielnego planowania, organizowania, realizowania i monitorowania zajęć jeździeckich w dyscyplinach olimpijskich A, B, C. Jest również przygotowana do planowania, prowadzenia i oceny procesu szkoleniowo-treningowego, obejmującego przygotowanie sportowców do zawodów jeździeckich. Posługuje się metodami i narzędziami pracy charakterystycznymi dla jeździectwa, dostosowując je do warunkowań rozwoju ontogenetycznego sportowców, celów i postępu treningowych. W odniesieniu do ramowego cyklu szkoleniowego przygotowuje konspekty zajęć (jednostek treningowych), dobierając ćwiczenia do tematu zajęć, poziomu umiejętności jeźdźca oraz wieku i poziomu wyszkolenia konia. Prezentuje umiejętności jeździeckie, wykonując poprawnie technicznie przejazdy ujeżdżeniowe oraz parkurowe, zgodnie z zasadami bezpieczeństwa. Demonstruje i objaśnia ćwiczenia, nauczając zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, stosując zasady teorii i metodyki sportu oraz wykorzystując narzędzia komunikacji i motywacji. Rozpoznaje i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy pojawiające się w procesie szkoleniowo-treningowym. Nadzoruje technikę i sposób wykonywania ćwiczeń przez jeźdźców. Omawia rasy koni i na podstawie ich charakterystyki, celów szkolenia oraz wieku i umiejętności uczestników szkolenia dobiera konia do jeźdźcy. Wykonuje czynności związane z pielęgnacją i żywieniem konia, a w razie konieczności jest gotowa do udzielenia pierwszej pomocy przedweterynaryjnej. Przygotowuje konia do transportu, w tym wprowadza i wyprowadza konia z przyczepy oraz zabezpiecza go przed urazami w czasie przewożenia. Osoba posiadająca tę kwalifikację ponosi odpowiedzialność za rzetelną realizację procesu szkoleniowo-treningowego, w tym jakość i bezpieczeństwo realizowanych zajęć oraz za zdrowie i bezpieczeństwo uczestników procesu, co oznacza, że nie jest tylko uczestnikiem procesu szkoleniowego, ale samodzielnie odpowiada za prowadzenie i rozplanowanie jednostek treningowych.

Zestaw 1. Charakteryzowanie teoretycznych podstaw jeździectwa	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje dyscyplinę jeździecką	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje historię jeździectwa, - charakteryzuje dyscyplinę pod względem wysiłku fizycznego, - omawia kompetencje sprzyjające funkcjonowaniu w grupie oraz udziałowi w rywalizacji sportowej, - wymienia dostępne zasoby wiedzy branżowej i wydarzenia cykliczne ważne z punktu widzenia rozwoju zawodowego, w tym konferencje, seminaria, targi, - omawia rolę etycznego postępowania z uczniami w realizacji procesu treningowego w jeździectwie, - opisuje zasady etycznego postępowania z koniem w realizacji procesu treningowego w jeździectwie na podstawie kodeksu postępowania z koniem oraz regulacji Polskiego Związku Jeździeckiego (dalej jako „PZJ”), - omawia olimpijskie dyscypliny jeździeckie A, B, C, - posługuje się specjalistycznym słownictwem jeździeckim.
Opisuje strukturę organizacyjną dyscypliny jeździectwo	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia organizacje funkcjonujące w dyscyplinie i wskazuje na ich hierarchię, - omawia organizację systemu współzawodnictwa sportowego w jeździectwie w Polsce, - omawia zasady rozgrywania i uczestnictwa w konkursach sportowych w jeździectwie w dyscyplinach olimpijskich, - omawia etapy szkolenia sportowego w dyscyplinie.
Charakteryzuje podstawy teorii i metodyki w procesie szkolenia sportowego w zakresie jeździectwa	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje obszar zawodowy instruktora sportu, - opisuje metody nauczania ruchu i formy organizacyjne prowadzenia zajęć stosowane w procesie nauczania jeździectwa, - formułuje cele dydaktyczne w nauczaniu jeździectwa, - uzasadnia plan procesu nauczania w relacji do celów dydaktycznych, - omawia elementy planu treningowego, w tym treść, intensywność, objętość, częstotliwość, - charakteryzuje cykle treningowe (makrocykle, mezocykle, mikrocykle), - opisuje cele i zadania poszczególnych części jednostki treningowej, - omawia środki dydaktyczne stosowane w procesie nauczania, w tym: dobór i przygotowanie sprzętu, konia, ćwiczeń, pomocy dydaktycznych, - omawia zasady doboru miejsca do prowadzenia zajęć (np. podłoże, zabezpieczenie terenu, oświetlenie itd.), - omawia zasady nauczania (m.in. zasadę świadomości i aktywności, dostępności, systematyczności i indywidualizacji), - wymienia czynniki wpływające na proces uczenia się jeźdźca i konia.
Omawia zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia jeźdźca na poziomie sportowym	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje najczęściej występujące urazy i zagrożenia, specyficzne dla uczestnictwa w różnych formach jeździectwa, - opisuje problem stosowania używek, dopingu oraz prowadzenia niehigienicznego trybu życia, - wymienia przeciwwskazania do uczestnictwa w jeździectwie, - omawia cechy zalecanego stroju, obuwia i sprzętu, w tym dostępne środki ochrony zdrowia w jeździectwie.

<p>Omawia zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia konia w jeździectwie na poziomie sportowym</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje najczęściej występujące urazy i zagrożenia, specyficzne dla uczestnictwa w różnych formach jeździectwa, - wskazuje sytuacje, które wymagają pilnej interwencji lekarza weterynarii, - omawia sposoby zapobiegania kulawiznom i reagowania w przypadku ich występowania, - opisuje problem stosowania dopingu w jeździectwie, - opisuje problem nieprawidłowych warunków stajennych, - wymienia przeciwwskazania do uczestnictwa w jeździectwie, - omawia zabiegi odnowy biologicznej konia, np. stosowanie owijek, maści, żelów, glinek, derek i ochraniaczy magnetycznych, - opisuje dostępne ochraniacze dla konia, - opisuje zabiegi dotyczące pielęgnacji kopyt i prawidłowego podkuwania konia.
<p>Zestaw 2. Charakteryzowanie zasad obchodzenia się z koniem w jeździectwie na poziomie sportowym</p>	
<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p>	
<p>Charakteryzuje zasady BHP w treningu jeździeckim</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady BHP w stajni, podczas treningu i w czasie zawodów sportowych, - wymienia zagrożenia związane z niewłaściwą obsługą konia przed, w trakcie i po treningu, - omawia sposób przeciwdziałania sytuacjom, które mogą wywołać nadmierny stres u konia, - omawia sposoby rozładowania stresu u konia.
<p>Charakteryzuje konia jako gatunek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rasy koni, - omawia pokrój, umaszczenie koni i odmiany koni, - analizuje cechy pokroju koni sportowych ważnych dla poszczególnych dyscyplin, - omawia elementy dokumentacji hodowlanej i sportowej, - określa topografię części ciała koni, - charakteryzuje parametry fizjologiczne konia, tzw. TTO (temperatura, tętno, oddechy).
<p>Omawia motorykę konia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje rodzaje chodów konia, - charakteryzuje styl skoku konia, - ocenia jakość ruchu konia.
<p>Omawia żywienie konia uczestniczącego w treningu sportowym</p>	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje pasze pod względem składu biologicznego i wartości energetycznej, - omawia rodzaje suplementów, - omawia zasady żywienia konia w czasie treningu sportowego, - opisuje zasady suplementacji diety konia w zależności od etapu cyklu szkoleniowego.
<p>Prezentuje zasady pierwszej pomocy, opieki i pielęgnacji koni w jeździectwie na poziomie sportowym</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpiecza rany i urazy konia, - przygotowuje konia do przeglądu weterynaryjnego lub prezentacji w ręku.

Zestaw 3. Wykonywanie technik jeździeckich w jeździectwie na poziomie sportowym	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje elementy jazdy konnej w jeździectwie na poziomie sportowym	<ul style="list-style-type: none"> - omawia skalę szkoleniową, - omawia pomoce jeździeckie, - omawia rodzaje dosiadań, - omawia figury na ujeżdżalni, - wymienia elementy ujeżdżeniowe wykonywane na czworoboju, - omawia rolę dostosowania trudności zadania do umiejętności konia i jeźdźca, - omawia pracę na różnych rodzajach przeszkód parkurowych, - omawia trening na przeszkodach crossowych.
Demonstruje umiejętności ujeżdżeniowe na poziomie konkursów klasy „N”	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymuje stabilną i prawidłową postawę jeździecką w trzech chodach, - demonstruje prawidłowe działanie pomocy jeździeckich, - zachowuje równowagę i koordynację ruchów (zarówno w strzemiionach, jak i bez), - demonstruje przejścia pomiędzy chodami i w ramach chodów.
Demonstruje umiejętności skokowe (przeszkody parkurowe 1,10-1,20)	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymuje stabilną postawę jeździecką podczas pokonywania przeszkód przenośnych, - dostosowuje tempo i chód konia do warunków atmosferycznych i podłoża, - dostosowuje tempo i chód konia do dystansu między przeszkodami, - dokonuje kombinację przeszkód.
Zestaw 4. Planowanie procesu nauczania jeździectwa na poziomie sportowym	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Rozpoznaje potrzeby i możliwości uczestnika procesu treningowego	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje informacje uzyskane na podstawie obserwacji, wywiadu z zawodnikiem lub wywiadu przeprowadzonego z opiekunem prawnym oraz dotychczasowych wyników sportowych zawodnika, - uzyskuje informacje o celach i aspiracjach zawodnika, - diagnozuje stan przygotowania psychofizycznego zawodnika do zajęć, - diagnozuje poziom posiadanych umiejętności jeździeckich zawodnika.
Przygotowuje roczny plan treningowy z zakresu jeździectwa	<ul style="list-style-type: none"> - określa cel główny procesu treningowego w oparciu o cele i aspiracje zawodnika, - ustala cele treningowe, - planuje proces dydaktyczny, - dobiera formy, metody i środki dydaktyczne do ustalonych celów w oparciu o wiek, możliwości psychofizyczne oraz posiadane umiejętności, - przygotowuje konspekt zajęć uwzględniający: cel zajęć, metody nauczania, środki dydaktyczne, formy organizacyjne, czas trwania zajęć, wiek i liczebność grupy z zachowaniem obowiązującej w jeździectwie terminologii, - wskazuje starty kontrolne, które pozwalają na ocenę postępów w nauczaniu.

Zestaw 5. Realizowanie procesu nauczania jeździectwa na poziomie sportowym	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Organizuje proces treningu jeździeckiego	<ul style="list-style-type: none"> - sprawdza przygotowanie zawodnika do zajęć, w tym kontroluje stan sprzętu i ubiór, - przygotowuje miejsce, sprzęt i pomoce dydaktyczne do przeprowadzenia jednostki treningowej, - sprawdza prawidłowość przygotowania konia do zajęć, - ustawia przeszkody z zachowaniem bezpieczeństwa jeźdźca i konia.
Prowadzi trening jazdy konnej	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia cele i zadania zajęć, - stosuje zasady etycznego postępowania jeźdźca z koniem, - instruuje wykonywanie technik jeździeckich, - prowadzi zajęcia dla jeźdźca na lonży, - utrzymuje kontakt z jeźdźcem lub grupą (np. wita, żegna, nawiązuje kontakt wzrokowy, reaguje na sygnały zmęczenia, na sygnały braku zrozumienia instrukcji, komunikuje się werbalnie i niewerbalnie z uczestnikami), - ustawia się względem jeźdźca lub grupy w sposób umożliwiający uczestnikowi lub uczestnikom słyszalność komunikatów, - stosuje zróżnicowane metody, formy organizacyjne i środki dydaktyczne dostosowane do celu zajęć i możliwości uczestnika, - nadzoruje wykonywanie ćwiczeń przez jeźdźców, - koryguje błędy jeźdźców, - mobilizuje do wysiłku fizycznego, w tym stosuje zachęty słowne, pochwały, - podsumowuje zajęcia i poziom realizacji zadania.
Lonżuje konia	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje techniki lonżowania, - powoduje koniem w trzech chodach, - lonżuje konia z wykorzystaniem specjalistycznego wyposażenia (np. wypinacze, gouge).
Przygotowuje konia do transportu	<ul style="list-style-type: none"> - planuje opiekę nad koniem przed i po transporcie, - zabezpiecza kończyny i ogon, - ładuje i wyładowuje konia do/z koniowozu lub przyczepy.

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody

W czasie procesu walidacji dopuszczalne jest stosowanie następujących metod:

- test teoretyczny,
- rozmowa z komisją walidacyjną, zwaną dalej „komisją”,
- wywiad swobodny,

- analiza dowodów i deklaracji,
- obserwacja w warunkach symulowanych,
- obserwacja w warunkach rzeczywistych.

Część lub całość walidacji może być przeprowadzona za pomocą metody analizy dowodów i deklaracji. Metoda analizy dowodów i deklaracji musi być każdorazowo połączona z rozmową z komisją.

Dowodem potwierdzającym wszystkie efekty uczenia się jest posiadanie uprawnień Instruktora Sportu PZJ i aktualnej licencji szkoleniowca PZJ, wydanej nie później niż w ciągu dwóch lat kalendarzowych następujących po uzyskaniu przez kwalifikację „Prowadzenie szkolenia jeździeckiego na poziomie sportowym” statusu funkcjonującej w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Efekty uczenia się: „Demonstruje umiejętności ujeżdżeniowe na poziomie konkursów klasy „N”” oraz „Demonstruje umiejętności skokowe (przeszkody parkurowe 1,10-1,20)” (z zestawu 3) mogą być weryfikowane za pomocą metody analizy dowodów i deklaracji. Dopuszcza się m.in. następujące dowody:

- posiadanie w karierze drugiej lub wyższej klasy sportowej w ujeżdżeniu, skokach (zwalnia odpowiednio z części weryfikacji skokowej lub ujeżdżeniowej),
- posiadanie w karierze drugiej lub wyższej klasy sportowej w WKKW (Wszelchstronnym Konkursie Konia Wierzchowego) – zwalnia z całości weryfikacji skokowej i ujeżdżeniowej,
- legitymację instruktora sportu w jeździectwie (wydaną przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829), dalej jako „ustawa”) lub dyplom trenera w jeździectwie (wydany przed wejściem w życie ustawy), lub dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie jeździectwa lub hodowli koni – mogą być dowodami na posiadanie części lub wszystkich efektów uczenia się przypisanych do części teoretycznej (z zestawu 1).

Inne dowody, w zależności od ich zakresu przedmiotowego, mogą pozwolić na potwierdzenie posiadania części efektów uczenia się przypisanych do części teoretycznej lub praktycznej.

1.2. Zasoby kadrowe

Weryfikację przeprowadza komisja. Komisja składa się z minimum 3 osób.

Przewodniczący komisji musi spełniać następujące warunki:

- posiadać minimum kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK (licencjat),
 - posiadać minimum dyplom trenera II klasy w jeździectwie wydany przed wejściem w życie ustawy lub analogiczne kompetencje, potwierdzone przez wiarygodną instytucję z obszaru jeździectwa,
 - posiadać co najmniej dziesięcioletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej (w tym egzaminowaniu) w zakresie szkolenia instruktorów i trenerów jeździectwa w Polsce,
 - posiadać ważną licencję szkoleniową PZJ.
- Każdy z pozostałych członków komisji musi spełniać następujące warunki:
- posiadać minimum kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK (licencjat),
 - posiadać uprawnienia minimum trenera II klasy w jeździectwie lub analogiczne kompetencje, potwierdzone przez wiarygodną instytucję z obszaru jeździectwa,
 - posiadać co najmniej pięcioletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej (w tym egzaminowaniu) w zakresie szkolenia instruktorów i trenerów jeździectwa w Polsce,
 - posiadać ważną licencję szkoleniową PZJ.

Co najmniej 1 z członków komisji ma doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

W pierwszej części weryfikacji sprawdzana jest wiedza teoretyczna kandydata za pomocą testu teoretycznego lub rozmowy z komisją. Sprawdzane są:

- wszystkie efekty uczenia się z zestawu 1,
- efekty uczenia się z zestawu 2, z wyjątkiem efektu uczenia się „Prezentuje zasady pierwszej pomocy, opieki i pielęgnacji koni w jeździectwie na poziomie sportowym”,
- efekt uczenia się „Charakteryzuje elementy jazdy konnej w jeździectwie na poziomie sportowym” z zestawu 3.

Zaliczenie części teoretycznej dopuszcza do części praktycznej weryfikacji, która prowadzona jest za pomocą metody obserwacji w warunkach symulowanych lub obserwacji w warunkach rzeczywistych. Każdorazowo metody te połączone są z wywiadem swobodnym. W czasie części praktycznej sprawdzane są efekty uczenia się:

- efekt uczenia się „Prezentuje zasady pierwszej pomocy, opieki i pielęgnacji koni w jeździectwie na poziomie sportowym” z zestawu 2,
- wszystkie efekty uczenia się z zestawu 3, z wyjątkiem efektu uczenia się „Charakteryzuje elementy jazdy konnej w jeździectwie na poziomie sportowym”,
- wszystkie efekty uczenia się z zestawu 4,
- wszystkie efekty uczenia się z zestawu 5.

Zestaw 4 będzie sprawdzany metodą analizy dowodów i deklaracji połączoną z rozmową z komisją, natomiast zestaw 5 będzie sprawdzany za pomocą obserwacji w warunkach symulowanych lub rzeczywistych.

Instytucja certyfikująca nie jest zobowiązana do zapewnienia koni.

Pozostałe warunki organizacyjne i materialne:

- plac jeździecki lub hala o powierzchni minimalnej 1200 mkw.,
- zestaw przeszkód przenośnych pozwalający na ustawienie toru składającego się z minimum 6 przeszkód / 7 skoków,
- sprzęt jeździecki (kompletne ogłowie, siodło wraz z osprzętem, ochraniacze, sprzęt do lonżowania),
- sprzęt do pielęgnacji koni,
- materiały opatrunkowe (gaza opatrunkowa, bandaże, bandaże elastyczne).

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Nie określa się wymogów dotyczących etapów identyfikowania i dokumentowania.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Osoba przystępująca do walidacji musi posiadać:

- kwalifikację pełną na poziomie 4 PRK,
- ukończone 18 lat,
- oświadczenie o niekaralności związanej z wykonywaniem działalności zawodowej w obszarze objętym kwalifikacją,
- zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do uprawiania jeździectwa,
- ukończony kurs pierwszej pomocy, minimum 8-godzinny, w ostatnich 3 latach,
- tytuł instruktora szkolenia podstawowego PZJ lub kwalifikację częściową „Prowadzenie zajęć z jeździectwa na poziomie rekreacyjnym” z poziomu PRK 3 lub tożsamej, lub min. II klasy sportowej w karierze.

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat